

«АККРЕДИТТЕУ ЖӘНЕ РЕЙТИНГТІҢ
ТӘУЕЛСІЗ АГЕНТТІГІ» КЕМ

НУ «НЕЗАВИСИМОЕ АГЕНТСТВО
АККРЕДИТАЦИИ И РЕЙТИНГА»

INDEPENDENT AGENCY FOR
ACCREDITATION AND RATING

ЕСЕП

Білім беру бағдарламаларының мамандандырылған аккредиттеу стандарттарының талаптарына сәйкестігін бағалау бойынша сыртқы сараптама комиссиясының жұмыс нәтижелері туралы

0104000 «Кәсіптік оқыту (салалар бойынша)»
0902000 «Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)»
1114000 «Дәнекерлеу ісі (түрлері бойынша)»

Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы,
Жоғары агротехникалық колледжінде» Мемлекетті қомуналды қазыналық
мекеме

2018 жылдың 2 қазанынан 4 қазан аралығында.

Шағалалы 2018

АККРЕДИТТЕУ ЖӘНЕ РЕЙТИНГ ТӘУЕЛСІЗ АГЕНТТІГІ
Сыртқы сараптама комиссиясы

*АРТА Аккредиттеу
кеңесіне жолданады*

Независимое агентство
аккредитации и рейтинга

ЕСЕП

Білім беру бағдарламаларының мамандандырылған аккредиттеу стандарттарының талаптарына сәйкестігін бағалау бойынша сыртқы сараптама комиссиясының жұмыс нәтижелері туралы

**0104000 «Кәсіптік оқыту (салалар бойынша)»
0902000 «Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)»
1114000 «Дәнекерлеу ісі (түрлері бойынша)»**

Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжінде» Мемлекетті қонақоналы қазыналық мекеме

2018 жылдың 2 қазанынан 4 қазан аралығында.

Шағалалы а.,

«04» қазан 2018 жыл

КІРІСПЕ

Акредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігінің 25.09. 2018 жылғы бұйрығына сәйкес Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжінде» МКҚК сырттай сараптау комиссиясы 2018 жылдың 2-4 қазан аралығында АРТА мамандандырылған акредиттеу стандартына колледж қызметі және білім беру бағдарламаларының сәйкестігін бағалау жұмысы жүргізілді.

Колледж қызметінің АРТА стандарттау критерилеріне сәйкестігінің бағасы Сыртқы сараптау комиссиясы (одан әрі ССК) есебінде жазылған, Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК қызмет профелінің параметірлері бойынша және колледж қызметін одан әрі жетілдіру жөнінде ССК ұсыныстары бар.

ССК құрамы:

1. Комиссия төрағасы – Уалханов Байжан Нурбаевич, «Кәсіпқор» Холдингінің тренері, т.ғ.к., доцент;
2. Шетел сарапшысы – Овчаренко Ольга Григорьевна, «Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы мемлекеттік қызмет және халық шаруашылығы Ресей Академиясының» Омбы филиалының әдістемелік және оқу ісі жөніндегі филиал директорының орынбасары) (Ресей Федерациясы, Омбы қаласы);
3. Сарапшы – Исаханова Нургуль Газизовна, «Жаяу Мұса атындағы Ақсу колледжінің» МКҚК оқу ісі жөніндесі басшының орынбасары. (Ақсу қ.)
4. Сарапшы - Кошанова Айман Дулатовна, Қазақ Ұлттық Аграрлық Университетінің жанындағы Аграрлық колледждің ғылыми-әдістемелік жұмысы жөнінендегі директордың орынбасары (Алматы қ.)
5. Сарапшы - Черемисин Анатолий Валерьевич, «Солтүстік Қазақстан кәсіби-педогогикалық колледжі» МКҚК техникалық бөлім меңгерушісі. (Петропавл қ.)
6. Сарапшы - Тотин Айтмағамбет Койшыбаевич, «Әулікөл ауылшаруашылық колледжі» МКҚК «Фермер шаруашылығы» бөлімінің меңгерушісі (Қостанай обл.)
7. Сарапшы - Белекбаева Лаура Кадырхановна, «Қазақмыс» корпорациясы политехникалық колледжінің арнайы пәндер оқытушысы (Балқаш қ.).
8. Сарапшы - Тусупов Ержан Бейсенович, «Политехникалық колледж» МКҚК арнайы пәндер оқытушысы (Астана қ.)
9. Сарапшы - Аверина Ильмира Гаптулхановна, «Машина құрастыру колледжі» КМУ арнайы пәндер оқытушысы (Петропавл қ.)
10. Агенттік бақылаушысы – Бекенова Динара Каирбековна, АРТА ТЖКО мекемелерін аккредиттеу бойынша жоба жетекшісі (Астана қ.);
11. Жұмыс беруші - Дюсилекова Галия Куанышевна, «Кеңесары - Астық» ЖШС өндірістік-техникалық зертхана меңгерушісі (Ақмола облысы);
12. Студент - Пятигорный Александр Иванович, «Құрылыс-техникалық колледжі» МКҚК 2-ші курс студенті (Көкшету қ.).

(I) БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕСІ

Ведомства қарауында: Ақмола облысының білім басқармасы.

Иелік формасы: мемлекеттік қонақхана қазыналық кәсіпорны.

Лицензия № **KZ54LAA00011548**, берілу мерзімі 19 қыркүйек 2013 жыл, Қазақстан Республикасының білім және ғылым Министірлігінің ғылым және білім саласындағы бақылау Комитетінің Ақмола облысының білім саласын бақылау бойынша Департаменті» ММ білім беру қызметі үшін берген. Колледждің заңды мекен-жайы: 021231, Ақмола облысы, Зеренді ауданы, Шағалалы ауылы, Школьный ықшам ауданы, тел (факс) 87163224147, электронды почта адресі: Agrobiznessa@rambler.ru, веб-сайт: <http://pt0002.zerenda.akmoedu.kz>

2013 жылғы 19 қыркүйекте шығарылған KZ54LAA00011548 мемлекеттік лицензиялық нөміріне және оның қосымшаларына сәйкес.

Мамандар күндізгі және сырттай оқу түрінде оқиды, оқыту тілі - қазақ, орыс.

2017-2018 оқу жылының 1 қыркүйегінде колледждің жалпы контингенті 721 адам, мемлекеттік тапсырыс бойынша 572 оқушы, ақылы негізде 149 студент .

Колледж әлеуетті жұмыс берушілермен ынтымақтастықты дамыту үшін белсенді жұмыс жасайды.

Екіжақты ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды:

- «Неміс Аграрлық Орталығымен» келісімшартқа сәйкес, кәсіпорын ауыл шаруашылығы мамандықтары үшін инновациялық технологияларды пайдалана отырып, педагогикалық кадрларды дайындық деңгейін жоғарылатуды қамтамасыз етеді;

- «AgrimerAstyk» ЖШС-мен жасалған меморандум тәжірибе ұйымдастыру мәселелерін шешуге ғана емес, сонымен қатар «Элеватор, ұн тарту, жарма және құрама жем өндірісі» мамандықтары бойынша бакалаврларды даярлауға мүмкіндік береді.

Барлығы 38 стратегиялық серіктестік туралы келісімшарт жасалды.

Өндірістік және технологиялық тәжірибені ұйымдастырған кезде, колледж кәсіпорындармен, қалалар мен облыстардың ұйымдарымен келісімдер жасайды. Осылайша, «Агрономия» мамандығының студенттері ЖШС жолдама алады, облыстың агроқұрылымдарына, «Элеватор, ұн, жарма және құрама жем өндірісі» мамандық студенттері - «Agrimer -Astyk» ЖШС, «Ақмола - Бидай» ЖШС, «Зеренді ХПП» ЖШС, «Көкшетау ХПП» ЖШС, «Көкшетау Мель Инвест» ЖШС; «Тамақтануды ұйымдастыру» мамандықтарының студенттері – «Зерен -Нұр» демалу орталығы» ЖШС, « AuroraGarden» ЖШС, ЖК « Аубакиров С.Г.», ЖК «Трубицына И.Л.», ЖК «Кадралин О.Д.» және т.б. «Электрмен жабдықтау (сала бойынша)» мамандығының студенттері - «Көкшетау-Энерго» ЖШС филиалдары, «Эль-Нур-Сервис» ЖШС, «Жерге орналастыру» мамандығының студенттері - «Ақмола облысының азаматтарына арналған мемлекеттік корпорацияның» жер бөлімшелерінде облыстың аудандарымен, «Қаржы (салалар бойынша)» мамандығының студенттері - ЖШС-де және облыстың қаржы мекемелеріне.

Білім беру үрдісін қалыптастыратын материалды-техникалық база, Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК жекеменшігі болып табылады. Оның құрамына: екі оқу корпусы, кітапхана, 30 орындық оқу залы, медициналық пункт, спорттық-сауықтыру залы, екі жатақхана, оқу автоматтық полигоны, ауданы 1068,1 гектарды қамтитын жер кіреді. Спорт стадионы, жасанды шөпті шағын волейбол алаңы, 120 орынға арналған асхана, 240 орындық акт залы бар. 44 кабинетте 7 мультимедиялық проекторлар және 6 интерактивті тақталар, 50 компьютер орнатылған. Электрлік және газды дәнекерлеушілер мен электриктерді дайындау бойынша практикалық сабақтарға арналған мобильді оқу орталығы бар.

Оқу ғимараттары, жатақханалары, асханада, колледждің іргелес аумағында студенттердің қауіпсіздігі үшін 52 бейнебақылау камерасынан тұратын бейнебақылау жүйесі орнатылды.

Мекемеде төрт бөлім жұмыс атқаруда: күндізгі (агротехникалық, электрлендіру

және жерге орналастыру, сервистік және техникалық) және сырттай оқу.

(II) АЛДЫҢҒЫ АККРЕДИТТЕУ РӘСІМІНІҢ СИПАТТАМАСЫ

Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК ТЖКО мекемелерінің мамандандырылған аккредиттеу үрдісінен алғаш өтуде.

(III) ССК сапары

ССК жұмысы «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК білім беру бағдарламаларын мамандандырылған аккредиттеу сарапшы комиссиясының талаптарының Бағдарламасы ескеріле отырып 2018 жылдың 2-26 қазан аралығында өткізілді.

ССК колледждегі жұмысын үйлестіру мақсатында комиссия мүшелері арасында міндеттерді бөлу үшін жиналыс өткізілді, тексеріс кестесі анықталды, белгіленген уақыт кезеңі сақталып, сараптама әдістерін таңдау туралы келісім жасалды.

Сапардың белгіленген бағдарламасына сәйкес ССК мақсатты топтарымен кездесуі өткізілді. «Шағалалы ауылы, Жоғары агротехникалық колледжі» МКҚК ұжымының тарапынан сапар бағдарламасындағы барлық тұлғалардың болуы қамтамасыз етілді

Колледждің білім беру бағдарламалары мен бүкіл инфрақұрылымының сапасы туралы объективті ақпарат алу үшін, өзін-өзі бағалау туралы есептердің мазмұнын түсіндіру үшін колледж директоры, директордың ОІ орынбасары, директордың ТІ орынбасары, директордың ОТІ орынбасары, директордың ОӘІ орынбасары, директордың ӘШБ орынбасары, бөлім басшылары, ӘБ төрағалары, бас бухгалтер, кадр бөлімінің меңгерушісі, әдіскер, психолог, медицина қызметкері, әлеуметтік педагог, Орталық комитет төрағалары, кітапхана меңгерушісі, оқытушылар, өндірістік оқыту шеберлері, студенттер, түлектер, әлеуметтік серіктестер және студенттердің ата-аналарымен кездесулер ұйымдастырылды. Барлық кездесулерге 160 адам қатысты.

ССК жұмыс кезінде колледждің инфрақұрылымының визуалды көрмесі өткізілді:

Оқу аудиториялары, мобильді оқу орталығы, компьютерлік сыныптар, кітапхана, оқу залы, акт залы, өндірістік шеберханалар, спорт залы, 2 жатақхана, медициналық орталық, дәмхана, асхана бар.

Сондай-ақ, аккредиттелген білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын кафедраның құжаттамасын зерттеді.

«Кәсіби оқыту» (салалар бойынша) мамандығы бойынша тәжірибе алаңына сапар жасалынды

Посещена база практики по специальности «Профессиональное обучение (по отраслям)». «Көкшетау - Энерго» ЖШС-і тәжірибе алаңына сапар уақытында оқу кестесіне сәйкес 42 ОП 4-ші курстың 5 студенті Шестоков Сергей Александрович орталық меңгерушісі жетекшілігімен тәжірибеден өтіп жатты. Колледж түлегі Запандичук Виалетта Анатольевнаға «Көкшетау - Энерго» ЖШС-інде өндірістік – технология инженерінің жұмысы ұсынылды.

"Алтынтау-Көкшетау" АҚ-да механиктер, дәнекерлеушілер, колледж электриктері келісімшарт негізінде өндірістік тәжірибеден өтеді. Барлық тәжірибеде негіздер, өндіріс нормалары сақталып, жетекшілер мен тәжірибе жетекшілері тағайындалады. Тәжірибенің өткен уақытта студенттер жалақының 30-дан 60% -ға дейін төленеді. Тәжірибе базасына барған кезде осы кәсіпорындардың түрлі лауазымдарында жұмыс істейтін колледж түлектерімен кездесу ұйымдастырылды.

Сондай-ақ, ССК мүшелері жұмыс берушілерден өндіріс практикасы кезінде ғана жұмыс орындарын қамтамасыз етілмейді, сонымен қатар жұмыс оқу жоспарлары мен бағдарламаларының мазмұнын түзетуге қатысқаны туралы дәлел алды.

Кәсіпорындар басшылығы білікті қызметкерлерді біліктілік емтихандарының біліктілік комиссиясына қатысуға мүмкіндік береді. Колледж қызметкерлері кәсіпорындарда оқытылады.

ССК мүшелері аккредиттелген білім беру бағдарламалары бойынша сабақтарға қатысты.

«Арнайы технология» пәні бойынша сабаққа қатысты, 2 курс тобы 22 СД, мамандық 1114000 «Дәнекерлеу ісі», тақырыбы: «Шойынды пісіру». Бұл сабақты бірінші категориялы оқытушы Балтин Мұрат Айдарханұлы өткізді, сабақта 18 студенттің, 14 студенті қатысты. Сабақ барысында оқытушы білім туралы ақпаратты ұсыну логикасын ұстанды. Бұл жағдайда материалды қамтамасыз етудің түрлі әдістері пайдаланылды: сұрақтарға жауаптар, әңгіме. Бағдарламалар жеке жоспарға толығымен сәйкес келеді.

Сабаққа қатысу талдауы сапалы оқытушылар құрамын, оқытудың жеткілікті теориялық деңгейін көрсетеді. Сабақта оқытушылар заманауи оқыту технологияларын қолданады.

ССК жұмысы үшін барлық жағдайлар жасалды, барлық қажетті ақпаратқа қол жетімділік ұйымдастырылды. Сапар барысында жоспарланған іс-шаралар АРТА-ның ССК мүшелеріне колледждің өзін-өзі бағалау туралы есептерінде келтірілген деректердің сәйкестігін тәуелсіз бағалауды жүргізуге мүмкіндік берді.

Жоспарланған бағдарлама шеңберінде сараптама қорытындысы бойынша ССК әзірлеген колледждің қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстар колледж басшылығымен кездесуде ұсынылды.

(I) МЫҚТЫ ЖАҚТАР/ӘРБІР СТАНДАРТ БОЙЫНША ҮЗДІК ТӘЖІРИБЕ

6.1. Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»

- ТжКБ-ны ұйымдастыру ББ-ны дамыту жоспарын әзірлеуді, оның мемлекеттің, мүдделі тараптардың және студенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.
- ББ басшылығы бизнес-процестерге жауапты тұлғаларды нақты анықтайды, қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін бірқалыпты бөлу, ББ іске асыруға қатысатын алқалы органдардың функцияларын анықтау;
- ТжКБ ұйымы студенттерге, қызметкерлерге және мүдделі тұлғаларға ақпарат пен кері байланыс жүйесінің тиімділігі мен жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;
  - ББ басшылығы білім беру бағдарламаларын басқару жүйесінің ашықтығын қуәландырады.
  - ББ басшылығы оқытушылар мен ата-аналар, педогогикалық ұжымның ашықтығын пен қол жетімділігін көрсетеді.

6.2. Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»

- ТжКО мекемесі білім беру бағдарламасының жасаған түлек моделінің бар екендігін көрсетеді, оның білімі, дағдысы, басазыл және мамандығы бойынша құзіреттілігі және жеке қасиеттері бар.
- ТжКО ұйымы түлектердің негізгі және кәсіптік құзыреттерін қалыптастырудағы пәндер, өндірістік оқыту және кәсіби практиканың әсер етуі, сондай-ақ оқу пәндерінің өзара байланысы, мазмұны, логикасын анықтайды
- Білім беру бағдарламасының құрылымы әртүрлі іс-шараларды көздеуі тиіс, оның мазмұны оқушылардың негізгі және кәсіптік құзыреттіліктерін дамытуға, олардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ықпал етеді
- ББ басшылығы оқу тіліне қарамастан, студенттерге тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді
- ББ басшылығы студенттердің жеке көмек көрсету жүйесінің тиімді жұмыс істеуін және білім беру процесіне студенттердің кеңес беруін қамтамасыз етуі керек.
- ББ басшылығы ББ жүзеге асыру барысында оқушыларды жеке қолдау бар екендігін көрсетеді.
- ББ басшылығы оқушылардың жетістіктерін көрсететін мониторинг жүйесінің бар екендігін көрсетеді

- ББ басшылығы оқушылардың нәтижелерін бағалауда және студенттердің негізгі және кәсіби құзыреттілігін дамыту дәрежесіндегі объективтілікті қамтамасыз етуге, оларды бағалау құралдарының және механизмдерінің ашықтығы мен сәйкестігін қамтамасыз етеді
- білім алу нәтижесінің бағалану критерилері мен үрдісі ашық;

6.3. Стандарт «Педагогикалық ұжым және тиімді білім беру»

- ББ басшылығы педагог қызметкерлердің мониторингін қамтамасыз ету, педогогтардың құзыреттілігін жүйелі бағалау, оқытудың сапасын кешенді бағалау
- Педогогтардың жұмыс жүктемесі түрлі іс-шараларды қамтуы керек. ББ басшылығы жоспарланған жұмыс мөлшерінің барлық түрлерінің мұғалімдерінің орындалуын дәлелдеуі керек.
  - ББ басшылығы жас мұғалімдерді дамытуға бағытталған іс-әрекеттерді қамтамасыз етуі керек

6.4. Стандарт «Білім алушы»

- ББ басшылығы оқушыларының контингентін қалыптастыру және оның рәсімдерінің ашықтығы саясатын көрсетуі керек;
- ББ басшылығы түлектерді жұмыспен қамтамасыз етуге және олармен байланыста болуға максималды күш жұмсауы керек.
- ББ басшылығы негізгі бағдарламадан тыс өздігінен білімін жетілдіруге ынталандыру керек (сыныптан тыс қызмет шеңберінде)
- ББ басшылығы оқушылардың пікір алмасу және айту мүмкіндігін беру керек
- ББ басшылығы оқушылардың ТжКО ұйымының қызметімен, жеке қызметтермен қаншалықты қанағаттануын қадағалау механизмін құруы керек.

6.5. Стандарт «Білім беру бағдарламаларының іске асыру кезінде қолданылатын ресурстар»

- ББ басшылығы студенттерге оқытылатын пәндер бойынша құрылымдық, ұйымдастырылған ақпараттың максималды көлемін қамтамасыз етуі керек: мысалы, презентациялық материалдар, лекциялық жазбалар, міндетті және қосымша әдебиеттер, практикалық тапсырмалар және т.б.
- ТжКБ ұйымы материалдық-техникалық ресурстардың даму динамикасын және ББ-ның ақпараттық қолдауын бағалауы тиіс
- Компьютерлік сыныптардың, оқу залдарының, мультимедиялық және лингафондық кабинеттердің қажетті болуы

6.6. Стандарт «Жеке мамандықтар стандарты»

- ББ мақсаты мен нәтижесі оқушылардың еңбек нарығында сұранысқа ие нақты дағдыларды игеруіне бағытталған;
- ББ басшылығы бағдарламаның түлектері нарықта шынымен те сұранысқа ие екендігін көрсетеді;

САПАНЫ ЖАҚСARTУ БОЙЫНША ҰСЫНЫСТАРҒА ШОЛУ

Критерийлердің орындалуымен байланысты барлық стандарттар бойынша ССК ұсыныстарының тізімі

6.1. Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»

- ББ даму және іске асу мониторингін әрдайым қадағалау механизмін құрастыру;
- ТжКО жүйесін реттейтін, нормативті-құқықтық талаптарды ескере отырып білім беру үрдісін ұйымдастыру бойынша жұмысты күшейту;

6.2. Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»

- Теориялық оқыту журналын Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2007 жылғы 23 қазандағы № 502 бұйрығымен бекітілген «Білім беру ұйымдарында білім беру ұйымдары қолданатын қатаң есептілік құжаттарының нысанын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес рәсімдеу.
  - курстың және дипломдық жобалардың (жұмыстардың) графикалық бөлігін

орындау үшін колледждің оқу процесіне білім беру бағдарламалары бойынша мамандандырылған лицензиялық бағдарламалық қамтамасыз етуді енгізу;

- кәсіпорындарда өнеркәсіптік оқыту мен кәсіптік практиканы өткізу жөніндегі жұмысты күшейту;

- студенттерді оқудың бастапқы кезеңінде (мысалы, бірінші жыл басында) таңдалған мамандықтар бойынша өндірісте жұмыс істеу жағдайымен танысу.

6.3. Стандарт «Педагогикалық ұжым және тиімді оқыту»

- тәжірибелі мамандардың, жұмыс берушілердің ББ-ны іске асыруға үлесін арттыру мүмкіндігін қамтамасыз ету (арнайы пәндер бойынша оқу сабақтарын өткізу, дипломдық жобаларды басқару және факультативтік сабақтар);

- үштілді оқытуға кезең-кезеңмен көшуіне байланысты ИПҚ үшін ағылшын тілін үйренуге арналған тегін курстарды өткізу мүмкіндігін қарастыру;

- оқу жүктемесін таратқанда, «Білім туралы» Заңның 51-бабының 1-тармағына (тиісті салалардағы арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар тұлғалар) және ҚР Үкіметінің қаулысымен бекітілген Мемлекеттік техникалық және кәсіптік білім стандартының 16-тармағын ҚР 2016 жылғы 13 мамырдағы № 292 (Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын инженерлік-педагогикалық кадрлармен қамтамасыз етеді оқытылатын пәннің бейініне сәйкес келетін жоғары техникалық және кәсіптік білімі бар);

- кәсіптік бейіндегі өндірістік кәсіпорындарда тәжірибе өту үшін арнайы пәндер оқытушылары мен өндірістік оқыту шеберлерінің санын арттыру бойынша жұмысты күшейту.

6.4. Стандарт «Білім алушы»

- ББ басшылығы оқушылардың контингентін қалыптастыру механизмін құрастыру;

- дарынды балаларды қолдау бағытын күшейту;

- студенттің шешімдер қабылдаудағы рөлін күшейту, студенттік өзін-өзі басқару формализмін жою және Педагогикалық кеңестің шешімдерінде студенттік органның рөлін күшейту;

6.5. Стандарт «Білім беру бағдарламаларының іске асыру кезінде қолданылатын ресурстар»

- оқу орындарының санитарлық-эпидемиологиялық талаптарына сәйкес колледждің және жатақхананың материалдық-техникалық базасын нығайту жөніндегі жұмысты жалғастыру;

- өз қаражаты есебінен немесе қазіргі заманғы техникаға ие кәсіпорындармен келісім-шарттар есебінен ауыл шаруашылығы техникасының паркін жаңғырту;

- колледждің сайттарын үнемі жаңартып отыру жұмыстарын күшейту;

- мемлекеттік және орыс тілдеріндегі оқу электрондық оқулықтар мен оқу құралдарының қорын толықтыру.

6.6. Стандарт «Жеке мамандықтар бөліміндегі стандарт»

- мамандандырылған кәсіпорында жекелеген сабақтар немесе толық пәндерді өткізу мүмкіндігі қарастырылған;

- Жаңа технологияларды қолданып, жаңа технологиялармен айналысатын ұйымдарды тарта отырып, семинарларды ұйымдастырады.

БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕСІН ДАМУ БҮЙЫНША ҰСЫНЫСТАРҒА ШОЛУ.

Қазақстан Республикасы Президентінің бастамасымен жүзеге асырылған бірегей жобаны іске асыру үшін тілдердің үштұғырлығы, көптілді білім беру бағдарламасын жүзеге асырудың тиімділігін бақылап, жаһандану жағдайында бәсекеге қабілетті және лингвистикалық мәдениетке ие түлекті қалыптастыруға мүмкіндік беретін жаңа білім беру үлгісін құру.

ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУ ЖӨНІНДЕГІ КОМИССИЯНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

№ р/с	Бағалау өлшемдері	Білім ұйымының ұстанымы			
		Күшті	Қанағаттанарлық	Жақсартуды қажет етеді	Қанағаттанарлықсыз
Стандарт «Білім беру бағдарламасын басқару»					
1	ТжКБ ұйымы ББ дамыту жоспарын әзірлеуін, оның мүдделі тұлғалар, білім алушылар мен мемлекеттің қажеттілігін қанағаттандыруға бағытталғанын көрсетеді	+			
2	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарының қолда бар ресурстарға, еңбек нарығының қажеттілігіне және ҚР білім беру саясатына адекваттығын қамтамасыз етуі қажет		+		
3	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыруға мүдделі топтардың өкілдерін, соның ішінде білім алушыларды, педагогикалық ұжымды және жұмыс берушілерді тартуы қажет		+		
4	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыру үдерістерінің айқындығын көрсетеді. ТжКБ ұйымы мүдделі тұлғалардың ББ даму жоспарының мазмұны және оны қалыптастыру үдерістері жөнінде хабардар болуын қамтамасыз етеді		+		
5	ТжКБ ұйымы ББ даму жоспарын қалыптастыру мен тұрақты түрде қайта қараудың және оны іске асырудағы мониторинг жүйесінің тетіктерін анықтауы тиіс			+	
6	ТжКБ ұйымы ББ-ны жүзеге асыру туралы ақпаратты жүйелі түрде жинақтайды және талдайды, барлық бағыттар бойынша өзін-өзі бағалау жүргізеді, ББ даму жоспарын құрастырып, қайта қарастырады			+	
7	ББ даму жоспары барлық мүдделі жақтар өкілдерінің қатысуымен ашық талқылаудан өтіп, берілген ұсыныстар мен түзетулер негізінде ТжКБ ұйымының өкілетті алқалы органы жобаға өзгертулер енгізеді		+		
8	ТжКБ ұйымы ББ қаржыландыру жүйесінің орнықтылық, тиімділік, нәтижелілік, басымдылық, ашықтық, жауапкершілік, өкілеттікті табыстау, шектеу және дербестік қағидаларының іске асыру дәрежесін көрсетеді		+		

9	ББ-ны басқару:				
9.1	үдеріс арқылы қызметті (іс-әрекетті) басқаруды		+		
9.2	жоспарлау, дамыту және үнемі жақсарту тетіктерін			+	
9.3	мониторингті, соның ішінде жоспарларды жүзеге асыру мен қызмет ету динамикасын анықтауға мүмкіндік беретін есеп беру үдерістерін құру			+	
9.4	өзгерістердің тиімділігін талдауды			+	
9.5	бөлімшелер қызметінің нәтижелігі мен тиімділігін және олардың өзара қарым-қатынастарын бағалауды қамтуы тиіс			+	
10	ТжКБ ұйымында білім беру бағдарламасының іске асыру регламентін белгілейтін барлық негізгі бизнес-үдерістер құжаттандырылуы қажет		+		
11	ТжКБ ұйымы бизнес-үдерістердегі жауаптыларды нақты анықтағанын, ББ іске асыру барысында қатысатын қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін бір мағыналы түрде бөлгенін, алқалы органдар қызметін ажыратқанын көрсетуі тиіс	+			
12	ТжКБ ұйымы осы үдерістің регламентін белгілейтін құжаттар мен білім беру бағдарламалардың мониторингін және мезгілдік пікір беруін (қайта қарау) бекіту тәртібін көрсетуі керек		+		
13	ТжКБ ұйымы білім алушыларға, қызметкерлерге, мүдделі тұлғаларға бағытталған хабарландыру мен кері байланыс жүйесінің болуын және тиімді қызмет етуін қамтамасыз етуі тиіс	+			
14	ББ басшылығы ББ-ның сапасын қамтамасыз ету жүйесінің табысты қызмет етуін көрсетуі керек, оның ішіне жобалау, басқару және мониторинг, олардың жақсаруы, фактілер негізінде шешімдерді қабылдау кіреді		+		
15	ББ басшылығы білім беру бағдарламасын басқару жүйесінің ашықтығын дәлелдеп көрсетуі міндетті	+			
16	ТжКБ ұйымы ББ басқару үдерістерінде статистиканы жинақтау және талдау жүйесінің бар болуын және қарқынды қолдануын дәлелдеп көрсетуі міндетті		+		
17	ББ басшылығы оқытушылардың, қызметкерлердің, білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру деңгейін өлшеуді қамтамасыз етіп, өлшем үдерістері аясында табылған кемшіліктерді жойғанын көрсетуі міндетті		+		
18	ББ басшылығы білім алушыларға, оқытушыларға, ата-аналарға қолжетімдігі мен ашықтығын дәлелдеп көрсетуі міндетті	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		5	11	6	
Стандарт «Білім беру бағдарламасының ерекшелігі»					
Бағалау өлшемдері: ББ мазмұны					

19	ТжКБ ұйымы білімді, икемділікті, дағдыларды, базалық және кәсіптік құзыреттілігін, жеке сапаларды қосатын білім беру бағдарламасы түлектерінің әзірленген үлгілерінің (моделдерінің) бар болуын көрсетуі керек	+			
20	ТжКБ ұйымы білім беру бағдарламасын әзірлеуде және олардың сапасын қамтамасыз етуінде педагогикалық ұжым мен жұмыс берушілердің қатысуын дәлелдеуге міндетт		+		
21	ТжКБ ұйымы оқу пәндерінің өзара байланыс қисынын, көлемін және мазмұнын анықтауы, сондай-ақ, түлектердің базалық және кәсіптік құзіреттілігінің қалыптасуына пәндер мен кәсіби тәжірибенің ықпалын көрсетуі міндетті	+			
22	ББ басшылығы оқу пәндерінің мазмұнында кәсіби контексттің бар болуын көрсетуі керек		+		
23	ББ басшылығы теориялық және тәжірибелік-бағытталған пәндердің арасындағы тиімді тепе-теңдіктің бар болуын көрсетуі керек		+		
24	Пәндердің тізімі мен мазмұны білім алушыларға қолжетімді болу тиіс. Пәндер оқытылып жатқан саладағы әлемдік күн тәртібіндегі барлық сұрақтарға, мәселелерге толық жауап беруі керек		+		
25	Оқу бағдарламасының құрылымында білім алушылардың өзіндік ерекшеліктеріне қарай базалық және кәсіптік құзіреттілігінің дамуына мүмкіндік тудыратын түрлі қызметтердің мазмұндары ескерілу керек	+			
26	Жұмыс берушілердің мүдделерін ескере отырып, оқу бағдарламаларын жаңарту маңызды фактор болып табылады			+	
Бағалау өлшемдері: ББ дараландыру					
27	ББ басшылығы оқу тіліне қарамай, білім алушыларға тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуі қажет	+			
28	ББ басшылығы білім беру үдерісінің мәселелеріне қатысты білім алушыларға кеңес беру және жекелеген көмек көрсету жүйесінің бар болуын және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуі қажет	+			
29	Басшылық ББ тиімді меңгеруге жағдай жасайды		+		
30	ББ басшылығы ББ-ны іске асыру барысында білім алушылардың артықшылықтарын, жеке ерекшеліктерін, қажеттіктері мен мәдени тәжірибесін қолдануын көрсетуі керек		+		
31	ББ басшылығы ББ-ны іске асыру барысында білім алушыларға жекелеген қолдау беретінін көрсетуі керек	+			
32	ББ басшылығы білім алушылардың жетістіктерін мониторингтен өткізу жүйесінің болуын дәлелдеуі тиіс	+			
Бағалау өлшемдері: білім алушылардың нәтижелерін бағалау					
33	ББ басшылығы білім алушылардың пәнді оқу барысында ие болған білімін, дағдылары мен қасиеттерін объективті, нақты, толық бағалау тетігінің бар болуын және тиімді қызмет жасауын қамтамасыз етуі қажет		+		

34	ББ басшылығы білім деңгейін бағалаудың және білім алушылардың базалық және кәсіптік құзіреттілігінің қалыптасу дәрежесінің әділдігін, олардың бағалау тетіктері мен құралдарының баламалығын және ашықтығын қамтамасыз етуі қажет	+			
35	ББ басшылығы білім алушылардың білім деңгейін бағалау рәсімдерінің жоспарланған оқу нәтижелеріне және бағдарламаның мақсаттарына сәйкестігін қамтамасыз етуі тиіс		+		
36	ББ басшылығы оқу пәндерін зерттеу мен курс бойынша оқытудың басында білім алушылардың білімін, дағдыларын диагностикадан өткізуі тиіс		+		
37	Оқыту нәтижелерін бағалау өлшемдері мен үдерісі ашық болуы керек	+			
38	ББ басшылығы білім алушыларда келесі білім беру деңгейлерінде оқуларын жалғастыру үшін қажет дағдыларды қалыптастыруды қамтамасыз етуі тиіс		+		
Бағалау өлшемдері: оқу әдістемесі					
39	ББ басшылығы жүйелі дамытуды, оқытудың белсенді әдістері мен сабақ берудің инновациялық әдістерін енгізуі мен тиімділігін қамтамасыз етуі керек		+		
40	ББ-ны іске асыру барысында білім алушының өзіндік жұмысына мониторинг жүргізілуі тиіс		+		
41	ББ басшылығы білім алушыларға мамандық/біліктілік бойынша тәжірибеден өту мүмкіндігін қамтамасыз етіп, тәжірибеден өту орындарына және жұмыс берушілерге қатысты білім алушылар мен кәсіпорын басшыларының қанағаттанушылық мониторингін өткізуі			+	
42	ББ басшылығы білім беру үдерісіне оқытушылардың тәжірибелік жетістіктерінің нәтижелерін енгізуді қамтамасыз етуі керек		+		
ҚОРЫТЫНДЫ		9	13	2	
Стандарт «Педагогикалық ұжым және оқытудың тиімділігі»					
43	ББ басшылығы білім беру бағдарламасын жүзеге асыру мақсатында іскерлерді тартып, олармен оқылатын пәндердің үлесін анықтау керек			+	
44	ББ басшылығы білім беру үдерісінде инновацияларды үнемі қолданылуын педагогикалық ұжымға ынталандыруы тиіс		+		
45	ББ басшылығы педагогикалық ұжымның кадрлық әлеуетінің білім беру бағдарламасының стратегиясы мен ерекшелігіне сәйкестігін көрсетуі керек	+			
46	ББ басшылығы педагогикалық ұжым туралы мәліметтердің қоғам үшін қолжетімдігін көрсетуі керек			+	
47	ББ басшылығы педагогикалық ұжым қызметінің мониторингін, педагогтар құзыреттілігін жүйелі түрде бағалауды, сабақ беру сапасын кешенді бағалауды қамтамасыз етуі керек	+			

48	Педагогтардың жұмыс жүктемесі әр түрлі қызмет түрлерін қамтуы тиіс. ББ басшылығы жоспарланған жүктеменің барлық түрлерінің педагогтармен орындалуының дәлелін көрсетуі керек	+			
49	ББ басшылығы жас педагогтарды дамытуы бойынша мақсатты әрекеттерді қамтамасыз етуі керек	+			
50	ББ басшылығы педагогтар мен қызметкерлердің кәсіптік және жеке дамытуды ынталандыру тетіктерін көрсетуі керек		+		
51	ББ басшылығы педагогикалық ұжым қанағаттанушылығының мониторингін қамтамасыз етуі керек		+		
52	ББ басшылығы педагогикалық ұжымның АТ-құзыреттілігін, инновациялық әдістер мен оқу формаларының қолдануын көрсетуі керек		+		
53	Педагогикалық ұжымның қоғам өміріне қатысуы маңызды фактор болып табылады	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		5	4	2	
Стандарт «Білім алушылар»					
54	ББ басшылығы білім беру бағдарламасының білім алушылар контингентін қалыптастыру саясатын және оның рәсімдерінің айқындығын көрсетуі керек	+			
55	ББ басшылығы оқу нәтижелеріне сүйене отырып білім алушылардың негізгі рөлдерін (кәсіптік, әлеуметтік) жақсы ұғынуын көрсетуі керек		+		
56	Оқыту үдерісі кезіндегі білім алушылардың өз саласында кәсіби мамандану (сертификация) мүмкіндігінің болуы маңызды фактор болып табылады			+	
57	Дарынды білім алушыларды қолдайтын бағдарламалардың бар болуы маңызды фактор болып табылады		+		
58	ББ басшылығы түлектерді жұмысқа орналастыруға және түлектермен байланыста болуға барынша күш салуы керек	+			
59	Түлектердің кәсіптік қызметі мен жұмысқа орналасуының мониторингі маңызды фактор болып табылады		+		
60	ББ басшылығы білім алушыларды негізгі бағдарламадан тыс (оқудан тыс қызмет) өзін-өзі оқытуға белсенді түрде ынталандыруы керек	+			
61	ББ басшылығы білім алушыларға өз ойларын білдіріп, пікір алмасуы мүмкіндік беруі тиіс	+			
62	ББ басшылығы білім алушылардың жалпы ТжКБ ұйымының қызметімен және жекелеген қызмет түрлерімен қанағаттанушылығын мониторингтен өткізу тетігін жасауы тиіс	+			
63	ББ басшылығы білім алушылардың білімдерін бағалау нәтижелері туралы мәліметтерді жедел ұсынуын қосқандағы кері байланыс жүйесінің жұмыс істеуін көрсетуі керек	+			
ҚОРЫТЫНДЫ		6	3	1	
Стандарт «Білім беру бағдарламасын жүзеге асыруда қолданылатын ресурстар»					

64	ББ басшылығы білім алушылар үшін оқытылатын пәндер бойынша жіктелген, ұйымдастырылған ақпараттың барынша мүмкін мөлшерінің қолжетімдігін, соның ішінде презентация материалдары, дәрістердің конспектісі, міндетті және қосымша әдебиеттерді, практикалық тапсырмаларды және т.б. қамтамасыз етуі қажет	+			
65	Оқу бағдарламаларын меңгеру мақсатында қолданылатын оқу жабдықтары мен бағдарламалық құралдары тиісті салада қолданылатын жабдықтарға ұқсас болып, пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптарына жауап беруі тиіс		+		
66	ТжКБ ұйымы білім алушылардың базалық және кәсіптік күзінеттілігін қалыптастыратын және жеке қажеттіліктер мен мүмкіндіктерін ескеретін оқу ортасын жасайды		+		
67	ТжКБ ұйымы өндірістік қызметке білім алушыларды тартып, әртүрлі байқауларда педагогикалық ұжым мен білім алушылардың қатысуын қамтамасыз етіп, шеберханаларды дамыту үшін жағдай жасауы керек		+		
68	ТжКБ ұйымы ББ материалдық-техникалық ресурстар мен ақпараттық қамтамасыз етуді дамытудың динамикасын бағалауы керек	+			
69	ТжКБ ұйымында:				
69.1	білім беру бағдарламасының ерекшелігіне сәйкес педагогикалық ұжым мен білім алушыларды технологиялық қолдайтын		+		
69.2	академиялық қолжетімдік – білім алушылар дербестендірілген білім беру ресурстарын қолдана алатын			+	
69.3	академиялық кеңестер – білім алушыларға көмектесетін дербестендірілген білім беру ресурстары бар		+		
69.4	кәсіптік бағдар – білім алушыларға мансап бағыттарын таңдауда және оларға жету жолында көмек беретін дербестендірілген білім беру ресурстарын қолдана алатын		+		
69.5	санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен талаптарға сәйкестелген заманауи техникалық оқыту құралдармен жабдықталған қажетті дәрісханалардың саны бар		+		
69.6	компьютер сыныптарының, оқу залдарының, мультимедиялық және лингафон кабинеттерінің қажетті саны, олардағы отыратын орындардың саны жеткілікті болатын	+			
69.7	кітаптар қоры, соның ішінде қағаз және электронды тасымалдағыштарда оқу және әдістемелік әдебиеттердің қоры, оқыту тілдері аясындағы мерзімдік басылымдары бар		+		
69.8	білім беретін интернет-ресурстарына еркін кіре алатын оқыту ортасы жасалуы тиіс			+	

70	ББ басшылығы оқыту үдерісіне ақпараттық технологиялардың енгізу дәрежесін анықтап, педагогикалық ұжым мүшелері оқытудың инновациялық технологияларын, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар негізінде, өңдеу және қолдану мониторингісін өткізуі керек		+		
71	ББ басшылығы ББ-ны сипаттайтын ақпараттың веб-ресурста көрініс табуын көрсетуі керек		+		
ҚОРЫТЫНДЫ		3	10	2	
«Жекелеген мамандықтар шеңберіндегі стандарттар»					
Білім беру					
72	«Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу», «Тәрбие жұмысын ұйымдастыру (деңгей бойынша)», «Бастапқы білім беру» және т.б. сияқты «Білім беру» бағыты бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
72.1	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама түлектерінде психология және байланыс саласындағы дағдыларының, тұлға мен мінез-құлықты талдау, шиеленістерді шешу мен алдын алу әдістемесі, білім алушылардың уәждемесі бойынша теориялық білімдерінің болуын көрсетуі тиіс				
72.2	білім беру бағдарламасының басшылығы білім беру саласының талаптарына сәйкес ақпараттық технология саласында, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды білім беру ұйымында кеңінен қолдануы бойынша бағдарлама түлектерінің сауаттылығын көрсетуі тиіс				
72.3	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама құрамында оқыту үдерісін ұйымдастыруды, оқытудың инновациялық әдістемесі мен оқытуды жоспарлауды, соның ішінде оқытудың интерактивтік әдістерін үйрететін пәндердің болуын көрсетуі тиіс;				
72.4	білім беру бағдарламасының басшылығы білім алушылардың өз бетімен оқуға икемділігінің бар екенін көрсетуі тиіс				
72.5	білім беру бағдарламасының басшылығы қандай мамандықтар (біліктіліктер) мен дағдылар жекелеген мамандықтар шеңберінде нарықта сұранысқа ие екенін, оқытылатын мамандық бойынша шамамен қанша маман нарықта сұранысқа ие екені жөнінде фактілер мен талдауға негізделген айқын түсінігі бар екенін көрсетуі тиіс және оқуды бітіргеннен кейін алғашқы жарты жыл ішінде түлектердің көп бөлігі мамандық (біліктілік) бойынша сәтті жұмысқа орналасу мысалдарын келтіруі тиіс				
Әлеуметтік ғылымдар, қызмет көрсету, экономика, бизнес және құқық					

73	«Құқық қорғау қызметі», «Патент жүргізуші», «Аударма ісі (деңгей бойынша)», «Туризм (деңгей бойынша)», «Тамақтануды ұйымдастыру», «Әлеуметтік жұмыс», «Маркетинг (деңгей бойынша)», «Қаржы (деңгей бойынша)» және т.б. сияқты «Қызмет көрсету, экономика және басқару» және «Құқық» бағыттары бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс: білім беру бағдарламасының басшылығы білім алушылардың мамандану саласындағы ең өзекті және қазіргі заманғы қағаз (газеттер, статистикалық мәліметтердің жинақтары, оқулықтар) және электронды тасымалдағыштардағы мәліметтерге (статистика, жаңалықтар, ғылыми нәтижелер) қолжетімділігін қамтамасыз етуі тиіс				
74	«Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес» және «Құқық» бағыттары бойынша білім беру бағдарламасы сонымен қатар келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
74.1	білім беру бағдарламасының мақсаттары мен нәтижелері білім алушылардың еңбек нарығында сұранысқа ие нақты дағдыларды иеленуіне бағытталуы тиіс				
74.2	білім беру бағдарламасының басшылығы бағдарлама түлектерінде аталған дағдылар бар екенін және осы дағдылар нарықта шынымен сұранысқа ие екенін көрсетуі тиіс				
74.3	білім беру бағдарламасы білім алушылардың өндірістік тәжірибеден, кәсіпорындарда оқытудан өту, шұғылданушы маманның шебер-класстары мен дәрістеріне қатысу және т.б. сияқты теориялық білімді практикалық тәжірибеде қолдануға бағытталған пәндер мен іс-шаралардың елеулі санын өз құрамына қосуы тиіс				
Жаратылыс және техникалық ғылымдар					
75	«Металлургия және машина жасау», «Байланыс, телекоммуникациялар мен ақпараттық технологиялар», «Өндіріс, монтаж, пайдалану және жөндеу (сала бойынша)» және т.б. сияқты техникалық бағыттары бойынша білім беру бағдарламалары келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
75.1	білім алушыларды мамандану саласындағы өзекті мәселелермен және кәсіби ортамен таныстыру мақсатында, сонымен қатар теориялық дайындық негізінде дағдыларды меңгеру үшін білім беру бағдарламасы жалпы мамандық бойынша және бейінді пәндер бойынша дағдылар мен практикалық тәжірибе алуға бағытталған пәндер мен іс-шараларды өз құрамына қосуы тиіс, соның ішінде:				
75.1.1	мамандану саласындағы кәсіпорындарға саяхат (зауыттар, шеберханалар, зерттеу институттары, зертханалар және т.б.),				
75.1.2	мамандану кәсіпорнында жеке сабақтар немесе толық пәндерді өткізу				
75.1.3	мамандану саласындағы кәсіпорындар үшін өзекті тәжірибелік тапсырмаларды шешуге арналған тәжірибелік сабақтарды өткізу мақсатында шеберханаларды қолдану және т.б.				
75.2	ББ-ға тартылған педагогикалық ұжымның құрамында ББ-ның мамандану саласындағы кәсіпорындарда жұмыс тәжірибесі бар іскерлер болуы тиіс				

Өнер					
76	«Әлеуметтік-мәдени қызмет және халықтық көркем шығармашылық (сала бойынша)», «Аспапта орындаушылық және музыкалық эстрада өнері (профилі бойынша)», «Кескіндеу, мүсіндеу және графика (түрлері бойынша)», «Музыка теориясы» және т.б. сияқты «Өнер және мәдениет» бағытындағы білім беретін бағдарламалар келесі талаптарға жауап беруі тиіс:				
76.1	ББ басшылығы бағдарламаның түлектерінде өнер саласында теориялық білімдердің және шығармашылық арқылы өзін-өзі көрсету дағдыларының, сондай-ақ жабыстыру, сызу, ән салу және т.б. бар болуын көрсетуі керек				
76.2	ББ басшылығы білім алушылардың өзін-өзі оқыту мен өзін-өзі дамыту дағдыларын, өнер саласындағы қызметке қабілеттілігін көрсетуі керек				
76.3	ББ аясында білім алушыларға жеке немесе шағын топтарда оқытылатын пәндер мен шаралардың барынша мүмкін санын қосуы керек (мысалы, мамандану саласында еңбегі сіңірген қайраткерлердің шебер-класстарын өткізу)				
76.4	ББ басшылығы білім алушыларға өздерінің шығармашылық дағдыларын көрсетуге мүмкіншілік туғызатын шаралардың барынша мүмкін санын ұйымдастыруы керек, мысалы, концерттер мен көрмелер				
76.5	ББ мамандыққа тән түрлі қызметтердің шығармашылық тәжірибесін байытуға мүмкіндік беруі керек				
76.6	білім алушыларды мамандану саласындағы өзекті мәселелермен және кәсіби ортамен таныстыру мақсатында, сонымен қатар теориялық дайындық негізінде дағдыларды меңгеру үшін ББ жалпы мамандық бойынша және бейінді пәндер бойынша дағдылар мен практикалық тәжірибе алуға бағытталған пәндер мен іс-шараларды өз құрамына қосуы тиіс, соның ішінде:				
76.6.1	мамандану саласындағы кәсіпорындарға саяхат (мұражайлар, театрлар, конструкторлық бюролар және т.б.)				
76.6.2	мамандану кәсіпорнында жеке сабақтар немесе толық пәндерді өткізу				
76.6.3	мамандану саласындағы кәсіпорындар үшін өзекті тәжірибелік тапсырмаларды шешуге арналған семинарлар өткізу және т.б.				
76.7	ББ аясында білім алушылардың шығармашылық емтихан жұмыстарын алқалы бағалау тетігінің бар болуы маңызды фактор болып табылады				
ҚОРЫТЫНДЫ			4	1	
БАРЛЫҒЫ			28	45	14